سیحر و غەفڵەتی ئەم پرسیارە هەمیشەییە(بۆ دییلی سیاسیی چییە؟)… لاوان ع عەلیی – کامیار سابیر

گوتارێک بەڕێوەیە کە هەموو سسیستەمی سیاسیی و کەینونەی ئەم چەتەگەریە میلیشیایی و ئابوورییەی ناو نراوە قەوارەی هەرێمی کوردستانی عێراق، رێت دەکاتەوە و مێژووی صەد ساڵی ئەو میکانیزمانەی ناسیۆنالیزمی کوردیی لە لکاندنی کوردستانی جنوبیی بە عێراقەوە، قودسیەتیان داوە بە مەسەلە نەتەوەیی، نەژادیی و ناوچەییەکان(کوردستانی عێراق)، سەرلەبەر، لە زبڵدان دەنێتەوە و بەبەرچاوڕۆشنییەوە، بە ترس لە تەخوینی پرۆکسیە ئیقلیمییەکانی کوردایەتیی، بە ئاشکرا دەڵێت، سیی ساڵ لە تەجروبەی بکوژیی و ببەیی، دزیی و تاڵانیی، چەتەگەریی و بەبنەماڵەییکردنی دەسەڵات(بە ئۆپۆزیسیۆنە ساختەچییەکەیشەوە)، بەسە و دەبێ رێگەیەکی تر، بەدیلێکی تر و هەنگاوێکی عەقڵانیی بنرێ و ئەم مێژووە پڕ لە پرۆکسیە ئیقلیمییە لە شێخ مەحمودەوە، بە بارزانیی کوڕ و کوڕەزا و کوڕەزازا، بە تێپەڕیین بە مێژووی تاڵەبانیی و ئۆپۆزیسۆنەکەی باوکی هەژارانیشدا،، دەبێ لە گۆڕ بنرێ و وەکو عارێکی سیاسیی و عارێکی ئەخلاقییش، سەیری ئەو هەموو فەشەلانە بکرێ.

ئەو صەد دانە ساڵە، عێراقی نوێ لە دوای جەنگی جیهانیی یەکەمەوە، بە بڕیاری هێزە جیهانییە باڵادەستەکانی ئەو سەردەمە دروست بووە. بەشێک لەو کوردستانەی لە ناو ویلایەتی موصڵدا، لەژێر قەڵەمڕەویی عوثمانییەکاندا بوو، لێکنرا بەم عێراقەوە. ئەم لکاندنە، بەدەر لە توانا و ئیرادەی گەلانی ناوچەکە و کوردیش بوو، بەڵام ئەمە حەقیقەتی پێوەندییە نێودەوڵەتییەکان و هەژموونی عەسکەرتارییەت و دیپلۆماسییەتی هێزە باڵادەستەکانی ئەو سەردەمە و ئەستایشە.
فەشەلی تەقوتەقەکەی شێخ مەحمودە کە نەیتوانی ناوچەکانی سلێمانییش تێپەڕێنێت و نوخبە بە شەهمەکانی ئەو سەردەمە لە چەشنی پییرەمەرد، دژایەتییان دەکرد و بۆچوونە ئاغاواتیی و وابەستەییەکانی بە پاشماوەی عوثمانییەکان و تورکیای نوێوە، شەرمەزار دەکرد، رێک بە پێچەوانەی ئەستاوە، زۆرترین نوخبە موهەڕیج و موثەقەفە فیکر بەتاڵەکانی کورد، دوای عەمالەتە ئیقلیمییەکەی ریفراندۆم و

توڕەهاتی دەوڵەتی کوردیی، کەوتن.
دەی ئەگەر کوردەکانی عێراق، ئەوانەی لە کوردستانی جنوبیی ئەو سەردەمەدا، بەر عێراقی تازە دروستکراوی ئەو سەردەمە کەوتن، بە تایبەتیی، هەندێ ناوچەی سلێمانیی، لەبری ئەو هەموو تەمەڕودە پرۆکسییانە، بەشدارییان لە بنیاتنانی عێراقدا بکردایە، نە بریتانیا ئەوەندە دڵێ عوروبییە سونییەکان و ساطیع ئەلحوصرییە شوڤینییەکانی دەدایەوە، نە ئەوەندەیش ناسیۆنالیزمی عێراقیی(باڵە عوروبیی و ناصریی و قەومییەکان)، لەسەردەمی کۆمارییەکانەوە، بە تایبەتییش لەسەردەمی وەحشییەتی صەدام حوسێندا، عێراقیان بەرەو هەڵدێر دەبرد و ئەوەندە کوردستانیشیان، وێران نەدەکرد؟
مەگەر تەمەڕودە ئیقلیمییەکەی ئەیلول، باشترین کارتی سیاسیی نەبوو بۆ ئەوەی قەومچییە عوروبییەکان و بە تایبەتییش حەرەس قەومییەکان و بەعثییەکان، دەست واڵا بکەن کە تا رادەی فاشیزم، دوژمنایەتی گەلی کورد، بکەن؟ مەعلومە بۆ گەلی کورد لە کوردستانی عێراق، نە بوعدە پانکوردییەکە و نە کوردایەتییە طائیفییە- سوننییە- مورتەزیقەییەکەی ئێستا، بەدەرد دەخوات، چارەسەری عەقڵانیی و واقیعیی ئەوەیە کە هەموو کوردێکی کوردستانی عێراق، پێمانخۆش بێت یان نا، عێراقیین، کەسێک لە دونیای شیعریی و فەنتازیای قەومیی و نەژادیی و طائیفییدا، خۆی پێ عێراقیی نییە، ئەوە با صەد ساڵی تریش دوای خورافاتەکانی شێخ مەحمود و مەلا موصطەفا و شۆڕشی نوێ و گوڵان و باوکی ه□زاران…تاد بکەوێت.

بەدیلەکە زۆر روونە و هەموو عوقدە نەتەوەیی و نەژادییەکان، تاقیکرانەوە، صەد ساڵ لە فەشەلی حەرەکەی قەومیی کورد، لە فەشەلی حەرەکەی قەومیی عوروبیی، فەشەلی شیوعییەت و چەپە جۆراوجۆرەکان، فەشەلی ئیسلامیی سیاسیی بە گشتیی و فاشیزمە ئیخوانییەکە بە تایبەتیی، ئەوە ١٧ ساڵیشە، طائیفییەت لە عێراقدا و حوکمی بنەماڵە شێخنشینەکانی کوردایەتییش(٢٩ ساڵە) لە هەرێم، فەشەل لەسەر فەشەل، رۆ دەنێن. بەدیل، بنیاتنانەوەی دەوڵەتی عێراقە، دەوڵەتی هاونیشتمانیی(المواطنة)، دەوڵەتی پێکەوەژیان، دوور لە ئەجێندای قەومیی عوروبیی، طائیفییەت بۆ وڵاتانی ئیقلیمیی و حەرەکەی مورتەزیقەی کوردیی و تورکمانیی- ئیقلیمییە.

راستە، عێراقیش وێران بووە، گەندەڵیی دایڕزاندووە، طائیفییەت و قەومییەت، دوو سەرەطانی سەرەکیین، بەڵام بمانەوێ و نەمانەوێ، شەرعییەتێکی نێودەوڵەتیی صەد ساڵەی هەیە و لە توانای خورافاتی نەژادیی و خوزیعبەلاتی قەومیی و طائیفییدا نییە کە کۆمەڵێ

مورتەزیقەی ئیقلیمیی، ئایدیالیپیانە دەیانەوێ هەڵیبوەشێننەوە یان بە ئەجێندای ئیقلیمیی، بیانەوێ کۆنترۆڵی بکەن. بەدیلی واقیعیی ئەوەیە کە سلێمانیی و هەولێر و دهۆک، وەکو بەصرە و ناصرییە، وەکو ئەنبار و بەغداد، وەکو موصڵ و نەجەف، بە واقیعیی و بە فیعلیی، دەبێت بەشێک لە عێراق، بن.

هەرچەن گەنج و لاوی شارەکانی خوارو، فوراتی ناوەراست بەتایبەت کە زۆرینەی دانیشتووانەکەی شیعە-مەذهەبن، دوای ١٧ ساڵ هاتنە سەر ئەوەی کە هەموو پێکەوە، بە تەبەعیەت و کلکایەتیی ئەو چینە سیاسییە موعتاد و مشەخۆرە بە وڵاتانی جیهانیی و ئیقلیمیی ، بەتایبەتییش ئێران، رازیی نەبن و دروشمە طائیفییەکانیش وەلابنێن، لەجێی ئەوانە، بە یەکدەست و یەکدەنگ داوای زیندووکردنەوەی ناسنامەی نیشتمانیی و عێراقییبوون بکەن و ناسنامەی عێراقییبوون، لەژێر داروپەردووی هەزار و یەک ناسنامەی تری عیرقیی، مەذهەبیی، قەومیی و مەناطیقییدا بهێننەوە سەرەوە، چونکە درکیان بەوە کرد کە ئەم هەموو ناسنامە جۆراوجۆرانە، برینەکان قووڵتر و قووڵتر دەکەنەوە و سارێژی ناکەن. گەلی کوردیش، پێویستەکەنتەکستی نیشتمانیی عێراق، تەبەنیی بکات لەگەڵ دانیشتووانی شارەکانی تر و پێکهاتەکانی تری عێراق، جەخت لەسەر کۆڵەکەهاوبەشەکان بکەینەوە نەک خاڵە جیاوازەکان! نیشتمانیی لێرەدا نابێ بوعدی نەتەوەیی و نەژادیی(بۆ کورد) هەبێت، دەبێت بوعدی عێراقیی و وەطەنییبوونی لە ئاستی عێراقدا هەبێت.

با بە خورافە و خوزیعبەلاتی ئەوانە نەخەڵەتێین کە لە سەنگەی مەفتونبوونیانەوە بە خەلیفە ئەردۆغان « لە قەومیی، نەژادیی، چەپ و ئیخوانیی»ەکان، ئەوانەی ئەستاش و ئەوساش بە فووکردن بە زووڕنای دەوڵەتی کوردیی، خەڵکیان تەفرە دەدا، ئەوانەی کە تف لە عێراق دەکەن و هیوا دەخوازن، ببێت بە صەد پارچەوە و هەر رۆژەی قەصابخانەیەک تەیدا روو بدات، ئەوانەی کە پێیان عەیب نییە و بەردەوامیش تەبریکی ئەو کوردانەی تورکیا دەکەن کە خۆیان پێ هاوڵاتییەکی تورکیایە، بەڵام هەرکەسێک لە کوردی عێراق خۆی پێ عێراقیی بێت، تەخوینی دەکەن. ئەوانەی کە تەیاندایە لە هەندەران ماستەر و دەکترایان لە فەلسەفەی سیاسیی و پەیوەندیی نێودەوڵەتییدا خوێندووە، کەچیی نابینن دەوڵەتی تورکیا لەسەر ئەساسەکی عیرقیی بنیات نراوە وێرای بوونی چەندین نەژاد و نەتەوە و ئایینی جیاواز، بەڵام بەناوی عیرقی گەورە و ژمارە یەکەوە ناونراوە، کەچیی بە ئایدیۆلۆژیایەکی نەژادیی و طائیفییەوە، تف و لەعنەت لە

عێراق دەکەن چونکە پڕە لە نیزاعی عیرقیی و طائیفیی و قەومیی!

عێراق، لە ئەساسەوە، بەر نەشتەری عەماڵەتکی ئیقلیمیی و دەستەوەردانی تورکیا کەوت لە ڕێگەی شێخ مەحمودەوە، دواتر حەرەکەی شیوعیی و فاشیزمی عوروبیی، ئەوەندەی تر عێراقیان داڕزاند، لە شەستەکانیشەوە تا ئێستا، پیشەی ڕەسمیی کوردایەتیی، عەماڵەتی ئیقلیمییە بە ئێران و تورکیا، عێراقییەکان، بە کورد و عەرەبەوە، بە شیعە و سونەوە، بەهەمووو نەتەوە و نەژاد و دیین و ئایینزاکانی ترەوە، هیچ چارەیەکیان نییە، جگە لەوەی لە چوارچێوەی عێراقێکی دەمۆکراتیی، عێراقی هاووڵاتیی و پێکەوەژیان، بە یەکەوە بژیەن. بەدیلی سیاسیی بۆ کورد، ئەوەیە واز لە کوردایەتیی(عەماڵەتی ئیقلیمیی) بهێنرێت و بەغداد، وەکو عومقی ستراتیژیی سەیر بکرێ و بە پایتەختی خۆمانی بزانین و شانازیی بە عێراقیبوونمانەوە بکەین، نەک شانازیی بە پێ لە ریسوایی عەماڵەتی ئیقلیمیی بۆ ئێران، تورکیا و وڵاتانی تر بکەین.